

Protokół

kontroli problemowej przeprowadzonej w Starostwie Powiatowym w Skarżysku Kamiennej

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Starostwo Powiatowe w Skarżysku Kamiennej; ul. St. Konarskiego 20; 26-110 Skarżysko-Kamienna; NIP: 663-12-10-202; REGON: 291018879; tel. 41 395 30 00. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Starostą Powiatu Skarżyskiego był Pan Michał Jędrus.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach: Grzegorz Trapcia – Wojewódzki Koordynator realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, starszy inspektor wojewódzki Wieloosobowego Stanowiska ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Nadzoru nad Systemami Informatycznymi w JOPS – koordynator kontroli, oraz Anna Korcipa – inspektor Wieloosobowego Stanowiska ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Nadzoru nad Systemami Informatycznymi w JOPS na podstawie art. 36 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206) oraz art. 22 ust. 8 z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 roku w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U., Nr 126, poz. 718) oraz na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli nr odpowiednio 694/2014 oraz 695/2014 z dnia 28 lipca 2014 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Panią Renatę Murawską.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 8 sierpnia 2014 roku.

Kontrola została wpisana do Książki kontroli Starostwa Powiatowego pod Nr 4/2014.

Korcipa

1
[Signature]

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Realizacja przez samorząd powiatowy zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na opracowaniu i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, wynikającego z art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Zakres objęty kontrolą dotyczył:

1. Sposobu opracowania, przyjęcia i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego;
2. Sposobu kwalifikowania uczestników do udziału w programie oraz przebieg oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;
3. Kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc;
4. Sposób wydatkowania środków finansowych na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 roku do dnia 8 sierpnia 2014 r.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Bezpośrednim realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego w powiecie skarżyskim jest Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (POIK), funkcjonujący w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR). Jednostka realizowała zadanie zlecone, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zarówno w roku 2013 jak i 2014. Koordynatorem programu w okresie objętym kontrolą jest etatowy pracownik POIK Pani Jolanta Mruz (współprowadząca oddziaływania korekcyjno-edukacyjne).

Zarówno obowiązujący w roku 2013 jak i 2014 program został zatwierdzony przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Skarżysku Kamiennej Pana Pawła Perkowskiego. Program bazuje na modelu Duluth, którego założenia korelują z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016, jak również stanowiącymi załącznik nr 2 do w/w Programu *Wytężnymi do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie*.

Głównym celem programu korekcyjno-edukacyjnego opracowanego przez jednostkę kontrolowaną jest zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie, a w rezultacie długofalowy efekt powstrzymywania się sprawców od stosowania przemocy.

Utworzona zarówno w 2013, jak i 2014 grupa ma charakter otwarty, w związku z czym nabór do programu korekcyjno-edukacyjnego odbywa się w systemie ciągłym i trwa cały rok. Informacje nt. naboru do programu rozpowszechniane są na terenie całego powiatu poprzez współpracę PCPR z ośrodkami pomocy społecznej, sądem, prokuraturą, etc. Informacje o prowadzonych oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dostępne są także na stronie internetowej oraz tablicy informacyjnej PCPR.

Program realizowany jest przez dwóch trenerów: kobietę i mężczyznę. Oddziaływania grupowe i indywidualne odbywają się w wyznaczonych do tego celu pomieszczeniach PCPR,

Korupa

6

w których nie odbywają się spotkania z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie. Ponadto terapia indywidualna dla sprawców przemocy w rodzinie tak w 2013, jak i 2014 roku odbywa się w innych terminach niż oddziaływania terapeutyczne dla osób doznających przemocy w rodzinie. W roku 2013 tzw. „dniem pracy ze sprawcą przemocy” był wtorek, w roku 2014 takim dniem jest piątek. W ten dzień terapeuci i pracownicy POIK nie umawiają żadnych spotkań z osobami z rodzin dotkniętych, bądź zagrożonych przemocą. Na ten dzień umawiane są natomiast spotkania indywidualne z uczestnikami programów korekcyjno-edukacyjnych, kandydatami do uczestnictwa w tych programach, w taki dzień w godzinach popołudniowych odbywają się także zajęcia grupowe w ramach programów korekcyjno-edukacyjnych.

Do prowadzenia wyznaczono pracownika POIK Panią Joannę Mruz oraz zatrudniono na umowę zlecenie Pana Dariusza Gajewskiego. Pani Jolanta Mruz w 2013 r. wykonywała zadania związane z realizacją programów korekcyjno-edukacyjnych w ramach etatu w PCPR. W roku 2014 z tytułu dużego obłożenia pracą związaną z koordynacją i prowadzeniem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz dużą liczbą nadgodzin Pani Jolanta Mruz otrzymuje dodatek zadaniowy. Ponadto w roku 2014 do pracy w ramach realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego w ramach umowy zlecenia zatrudniono w charakterze superwizora Panią Grażynę Pisarczyk.

Kwalifikacje osób zatrudnionych do realizacji oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych przedstawiają się następująco:

Pani Jolanta Mruz ukończyła:

- 2004 r. – Akademia Zdrowia w Łodzi, Specjalistyczne Studium Psychologiczno-Terapeutyczne, specjalizacja: Psychologia kliniczna;
- 2008 r. – Świętokrzyska Szkoła Wyższa w Kielcach, studia licencjackie na kierunku: Pedagogika w zakresie Resocjalizacji;
- 2010 r. – Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Wydział Humanistyczny, studia magisterskie na kierunku: Pedagogika, specjalizacja: pedagogika resocjalizacyjna;
- 2012 r. – Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, I stopień (120 godz.), prowadzone przez Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”;

ponadto odbyła szereg szkoleń związanych z charakterem wykonywanej pracy:

- 2008 r. – *Przemoc domowa – dziecko krzywdzone*, organizowane przez Instytut Szkoleń i Analiz Gospodarczych;
- 2008 r. – *Przemoc w rodzinie w kontekście ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz przepisów prawa rodzinnego (2 dni)* organizowane przez Ośrodek Twórczej Interwencji w Krakowie;
- *Szkolenie podstawowe dla osób pracujących ze sprawcami przemocy w rodzinie (32 godz.)* organizowane przez Fundację Przeciw Wykluczeniu Społecznemu „Będziesz”;
- 2010 r. – *Przemoc domowa – diagnoza i praca z rodziną* organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego;
- 2010 r. – *Trening Zastępowania Agresji (130 godz.)* organizowany przez Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „Sophia” w Starachowicach;

Konup

- 2010 r. – *Sprawcy przemocy domowej – strategię postępowania* (1 dzień) organizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” w ramach zadania: *Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”* na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2010 r. – *Prawo w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (1 dzień) organizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”;
- 2010 r. – *Kurs Treningu Zastępowania Agresji* (130 godz.) organizowany przez Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Sieradzu;
- 2011 r. – *Szkolenie zaawansowane dla osób pracujących ze sprawcami przemocy w rodzinie (praca ze sprawcą w modelu PKE „Partner” w oparciu o program Duluth)* (24 godz.); organizowane przez Fundację Przeciw Wykluczeniu Społecznemu „Będziesz”
- 2012 r. – *Praca ze sprawcą przemocy* organizowane przez Instytut Szkoleń i Analiz Gospodarczych.

Pan Dariusz Gajewski ukończył:

- 2008 r. - Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, kurs podstawowy (120 godz.), prowadzone przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego;
- 2009 r. – Wszechnica Świętokrzyska, Wydział Humanistyczno-Pedagogiczny, studia licencjackie na kierunku Pedagogika, specjalizacja Pedagogika resocjalizacyjna i sądowa;
- 2010 r. – Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, II stopień (150 godz.) prowadzone przez Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”;
- 2010 r. – Studium Poradnictwa Psychologicznego i Interwencji Kryzysowej (50 godz.) prowadzone przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego;
- 2011 r. – uzyskał Certyfikat Specjalisty w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie wydany przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego;
- 2011 r. – Wszechnica Świętokrzyska, Wydział Humanistyczno-Pedagogiczny studia magisterskie na kierunku Pedagogika, specjalizacja Resocjalizacja i profilaktyka społeczna;

ponadto odbył szkolenia związane z charakterem wykonywanej pracy:

- 2008 r. – *Przemoc w rodzinie w kontekście ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz przepisów prawa rodzinnego* (2 dni) organizowane przez Ośrodek Twórczej Interwencji w Krakowie;
- 2008 r. – *Interwencja i pomoc psychologiczna dla ofiar przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka krzywdzonego. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych ds. rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie na poziomie gminy* organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Handwritten signature/initials in the bottom left corner.

4
Handwritten signature/initials in the bottom right corner.

Pani Grażyna Pisarczyk posiada:

- Certyfikat specjalisty w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie Nr 32, wydany w roku 2011 przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego;
- Certyfikat superwizora w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Nr 13.

Osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno-edukacyjne oraz superwizję dla osób pracujących w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego posiadają kwalifikacje zawodowe zgodne z *Rozporządzeniem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacje osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacje osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.*

Podczas kontroli ustalono, iż w roku 2013 do programu korekcyjno-edukacyjnego przystąpiło 20 osób, (17 mężczyzn i 3 kobiety), z czego:

- 5 osób (w tym: trzech mężczyzn i dwie kobiety) do uczestnictwa w programie zobowiązał sąd warunkowo zawieszając wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności;
- 5 osób (czterech mężczyzn, jedna kobieta) do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnych zmotywowały gminne zespoły interdyscyplinarne;
- 6 mężczyzn do programu przystąpiło z własnej inicjatywy, bądź zostało namówionych przez członków rodziny;
- 9 osób (8 mężczyzn i 1 kobieta) realizowało program jako uzupełnienie terapii leczenia uzależnienia.

W 2013 roku 4 uczestników (czterech mężczyzn) ukończyło Program, przy czym każdy zrealizował min. 60 godzin zajęć;

Natomiast w roku 2014 do dnia kontroli udział w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych wzięło 19 osób (w tym 3 kobiety), z czego:

- 3 osoby skierował sąd;
- 7 osób zgłosiło się z własnej inicjatywy, bądź zostało namówionych przez członków rodziny;
- 6 osób zgłosili kuratorzy;
- 2 osoby skierowała prokuratura;
- 1 osoba została skierowana przez gminny zespół interdyscyplinarny.

W efekcie realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych w roku 2014:

- 4 osoby zerwały kontrakt socjalny i nie uczestniczą już w programie;
- 4 osoby zakończyły programy korekcyjno-edukacyjne (3 z nich kończyły oddziaływania terapeutyczne zapoczątkowane w 2013 r. i zostały im wydane zaświadczenia o ukończeniu programu, w jednej rodzinie po odbyciu 30 godzin spotkań ustalono, iż sytuacja rodzinna nie wyczerpuje znamion przemocy w rodzinie. Rodzina boryka się natomiast z konfliktem małżeńskim połączonym czasem z agresją z obu stron. Podczas indywidualnych spotkań małżonkowie

Korczy

5

wyrazili chęć poprawy wzajemnych stosunków, skierowano ich zatem na terapię rodzinną w której wspólnie uczestniczą).

Na potrzeby oceny sposobu realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego analizie poddano akta uczestników programu którzy realizowali program:

- w 2013 r. oznaczonych sygnaturami: 870/08/12/114/JM/SPR, 963/02/13/33/JM/SPR, 933/01/13/3/JM/SPR, 927/12/12/171/JM/SPR);
- w 2014 r. oznaczonych sygnaturami: 1096/09/13/166/JM/SPR, 1161/01/14/13/JM/SPR, 1182/02/14/34/JM/SPR,

Dokumentacja klientów prowadzona jest w teczkach indywidualnych z nadaną sygnaturą, w sposób chronologiczny i rzetelny. Na dokumentację składały się:

- karta zgłoszeniowa (zawiera: dane osoby zgłaszającej się do programu, datę zgłoszenia; opis głównego problemu z uwzględnieniem struktury rodziny, sytuacji w rodzinie, w szczególności interwencji skutkujących wszczęciem procedury Niebieskie Karty, postępowaniem sądowym etc., dane osoby/instytucji zgłaszającej uczestnika; dane osoby przyjmującej zgłoszenie; podpis koordynatora programu; zobowiązania uczestnika programu wraz z jego podpisem oraz datą i podpisem osoby kwalifikującej uczestnika do programu);
- kontrakt uczestnika wraz z załączonymi oświadczeniami dot. zasad ochrony i przetwarzania danych osobowych klienta przez realizatora programu. Kontrakt określa zasady uczestnictwa w programie, opis zobowiązań, wskazanie danych kontaktowych osób, w porozumieniu z którymi realizator będzie prowadzić monitoring efektów oddziaływań etc. Podpisanie oraz realizowanie postanowień zawartych w kontrakcie stanowi bezwzględny warunek uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
- indywidualna karta uczestnika, na której odnotowywane są spotkania indywidualne i grupowe (zał. Nr 1). Karta zawiera: dane uczestnika, tematykę poszczególnych zajęć, liczbę godzin, datę spotkania, podpis uczestnika, pieczętki i podpisy trenerów prowadzących oddziaływanie. Ponadto dokumentacja zawierała również informacje na temat prowadzonego monitoringu, zgodnie z wymogiem wynikającym z *Wytucznych* stanowiących załącznik nr 2 do KPPPwR. Cykliczny monitoring (z reguły co 6 miesięcy) funkcjonowania społecznego sprawców realizator prowadzi poprzez kontakty pośrednie – kontakt telefoniczny lub bezpośrednie – kontakt osobisty z osobami wskazanymi przez uczestnika w kontrakcie. Jako osoby do kontaktu w ramach monitoringu wskazywani byli członkowie rodziny, dzielnicowi, kuratorzy – w przypadku sprawcy z przydzielonym dozorem kuratorskim. Wnioski z monitoringu stanowiły również podstawę do wprowadzania zmian w Programie i jego udoskonalania;
- indywidualne narzędzia pracy edukacyjno-korekcyjnej (formularze, ankiety, genogram rodziny, studium indywidualnego przypadku, arkusze (zał. Nr 2): *Historia przemocy; Budowanie odpowiedzialności; Co myślę? Co czuję? Co robię? ; Budowanie planu bezpieczeństwa; Plan bezpieczeństwa* etc.);
- korespondencja zewnętrzna (np. odpisy wyroków sądu, skierowania do programu korekcyjno-edukacyjnego etc.).

Koncept

Po analizie dokumentacji zespół kontrolny stwierdził, iż:

- Z każdych zajęć grupowych sporządzana była lista obecności zawierająca datę i podpisy uczestników spotkania;
- Wielkość tworzonych w 2013 oraz 2014 r. grup była zgodna z rekomendacjami wynikającymi odpowiednio z *Wytycznych do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie* (obowiązujących do końca 2013 r.) oraz *Materiałów instruktażowych dla podmiotów prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie* i nie przekraczała 15 osób (grupy liczyły od min. 5 do maksymalnie 12 uczestników);
- Z dokumentacji spraw przeanalizowanych w 2013 r. wynika, że niektóre spotkania prowadzone były z przerwami dłuższymi niż tydzień, co nie spełnia wymogu określonego w *Wytycznych* stanowiących załącznik do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jednakże pomimo tego faktu w przeanalizowanych przypadkach program został zrealizowany;
- Spotkania indywidualne i grupowe były prowadzone w godzinach, w których nie prowadzone jest poradnictwo dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, co stanowi realizację §7 *Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne*;
- Wszelkie nieobecności były odnotowywane w indywidualnej karcie uczestnika. Z reguły nieobecności były zgłaszane z odpowiednim wyprzedzeniem, tak by można było ustalić inny, najbliższy możliwy termin, zachowując przy tym ciągłość realizowanego programu. Treści z zajęć grupowych opuszczonych, ale usprawiedliwianych ze strony sprawcy przemocy, były przekazywane na dodatkowych spotkaniach indywidualnych. W przypadkach nie poinformowania realizatora o braku możliwości uczestnictwa w programie trenerzy nawiązywali niezwłocznie kontakt telefoniczny z uczestnikiem lub wskazanymi w kontrakcie osobami do kontaktu w celu wyjaśnienia okoliczności absencji oraz ustalenia najbliższego terminu zajęć;
- W przypadku, gdy osoba została zakwalifikowana do programu w trakcie trwania edycji, oddziaływania indywidualne były wydłużane, tak by uczestnik mógł zrealizować pełen zakres programowy;
- Każdy z uczestników w sprawach syg: 870/08/12/114/JM/SPR; 963/02/13/33/JM/SPR; 933/01/13/3/JM/SPR; 927/12/12/171/JM/SPR zrealizował liczbę godzin oddziaływań przekraczającą minimum programowe tj. 60h. Najniższa liczba godzin jaką zrealizował uczestnik wynosiła 68,5h najwyższa 74,5h. Jak wynika z prowadzonego przez pracowników POIK monitoringu w/w osoby powstrzymują się od stosowania przemocy;
- W roku 2014 do dnia kontroli odbyło się 25 dwu i pół godzinnych sesji grupowych (zał. Nr 3).

Podkreślić należy, iż narzędzia pracy ze sprawcami przemocy służą ciągłemu udoskonalaniu programu. Modyfikacji w 2014 roku uległa częstotliwość realizowanych

Koniusz

1

oddziaływań – została ona dostosowana do obowiązujących wymogów określonych w *Materiałach instruktażowych dla podmiotów prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie* stanowiących, że przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami nie mogą być dłuższe niż tydzień.

Warto zwrócić uwagę, iż praca z indywidualnym przypadkiem prowadzona jest w oparciu o tzw. *Genogram rodziny*, służący poznaniu najważniejszych determinantów relacji wewnątrzrodzinnych w trzech pokoleniach. Umożliwia to opracowanie wnikliwej analizy dot. historii przemocy w rodzinie, profilu psychologicznego sprawcy, głównych motywów jego postępowania, mechanizmów obronnych etc. W oparciu o tę wiedzę trenerzy indywidualnie dla każdego uczestnika opracowują program oddziaływań, w tym odpowiednie narzędzia edukacyjne służące modyfikacji niekorzystnych zachowań.

Sposób kwalifikowania uczestników do udziału w programie oraz przebieg oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

Nabór do programu korekcyjno-edukacyjnego jest prowadzony przez realizatora programu we współpracy z: gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi, sądem, prokuraturą, policją etc.

Uczestnicy kwalifikowani byli z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa wynikających z §5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 roku *w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne*. W przypadku, gdy do programu chciała przystąpić osoba uzależniona od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, zgodnie z §6 przedmiotowego Rozporządzenia w/w obligowano do przystąpienia w pierwszej kolejności do terapii leczenia uzależnienia i dopiero wówczas mogła przystąpić do programu stanowiącego uzupełnienie podstawowej terapii. W przypadku, gdy w trakcie programu korekcyjno-edukacyjnego osoba zaczęła nadużywać alkoholu lub innych środków również była zobowiązana przystąpić do terapii i po spełnieniu tego warunku mogła kontynuować oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Rozliczenie wykorzystanych w 2013 i 2014 r. dotacji:

Z budżetu wojewody dla Powiatu Skarżyskiego w 2013 roku w rozdziale 85205 – Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie została przyznana dotacja celowa w kwocie 8 995 zł oraz w roku 2014 – 20 785 zł, decyzjami odpowiednio Nr: FN.I.3111.1.2013 z dnia 21 lutego 2013 r. (zał. Nr 7) oraz FN.I.3111.27.2014 z dnia 28 lutego 2014 r. (zał. Nr 8), z przeznaczeniem na realizację Programu Korekcyjno-Edukacyjnego. Koszty realizacji programu w 2013 r. wyniosły 8 395,00 zł z czego 8 200 zł stanowiły koszty wynagrodzenia dla trenera wspierającego, a 195 zł stanowiły koszty zakupu materiałów biurowych (zał. Nr 4). Powiat skarżyski dokonał zwrotu niewykorzystanych środków w wysokości 600 zł w dniu 24 października 2013 r. (zał. Nr 9).

W roku 2014 do dnia kontroli wykorzystano dotację z budżetu państwa w wysokości 9 695,45 zł, z czego 175,45 zł stanowiły koszty zakupu materiałów biurowych (zał. Nr 5),

Korwie

8
↓

a 9 520 zł koszty wynagrodzenia, w tym: trenera wspierającego zatrudnionego w ramach umowy zlecenia – 5 040 zł (zał. Nr 6) oraz pracownika koordynującego i prowadzącego program korekcyjno-edukacyjny w formie dodatku zadaniowego – 4 480 zł(zał. Nr 9).

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Program korekcyjno-edukacyjny zarówno w roku 2013 jak i 2014 r. był opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i obowiązującymi wytycznymi;
2. Uczestnicy programów korekcyjno-edukacyjnych kwalifikowani byli zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Informacja o realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych rozpowszechniana była poprzez kontakt z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi, sądami i prokuraturą, wywieszona została również na tablicy informacyjnej PCPR oraz została zamieszczona na stronie internetowej PCPR;
3. Dokumenty zgromadzone w teczkach osobowych osób zatrudnionych w ramach realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego potwierdzają zgodność ich kwalifikacji z wymaganiami określonymi w § 9 *Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne z dnia 22 lutego 2011 r.* (Dz. U. Nr 50, poz. 259);
4. Z budżetu wojewody dla Powiatu Skarżyskiego w rozdziale 85205 – Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie została przyznana dotacje celowe w roku 2013 i 2014 w kwocie odpowiednio 8 995 zł oraz 20 785 zł z przeznaczeniem na realizację Programu Korekcyjno-Edukacyjnego. Środki zostały prawidłowo rozliczone w roku 2013. W roku 2014 do dnia kontroli powiat wykorzystał część przyznanej dotacji. Wszystkie wydatki pozapłacowe potwierdzone są odpowiednio opisanymi fakturami;
5. Z zastrzeżeniem częstotliwości spotkań w ramach oddziaływań prowadzonych w 2013 roku program korekcyjno-edukacyjny do dnia kontroli realizowany był zgodnie z Wytycznymi do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowiącymi załącznik do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Z kolei program realizowany w roku 2014 był zgodny z wytycznymi regionalnymi tj. *Materiałami instruktażowymi dla podmiotów prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie;*

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie**. W czasie kontroli nie stwierdzono większych nieprawidłowości. W roku 2013 niektóre spotkania w ramach realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego odbywały się w terminach dłuższych niż raz na tydzień. Sytuacja ta wynikała z organizacji pracy. Koordynator i główny realizator programów korekcyjno-edukacyjnych wykonywał również szereg innych obowiązków wynikających z zatrudnienia Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Skarżysku Kamiennej. Od 2014 r. pracownik ten otrzymuje dodatek zadaniowy za realizację i koordynację programów korekcyjno-edukacyjnych,

Konirp

9

na realizację zadań z wiązanych z programem poświęca godziny nadliczbowe, dzięki czemu zadania wynikające z realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych w znacznie mniejszym stopniu kolidują z pozostałymi obowiązkami służbowymi. Należy stwierdzić, iż powyższe uchybienie miało charakter sporadyczny i nie rzutowało w istotny sposób na realizację oddziaływań korekcyjnych.

VII. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Panią Jolantę Mruz pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Skarżysku Kamiennej odpowiedzialnego za realizację i koordynację programów korekcyjno-edukacyjnych. Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Panią Jolantą Mruz.

VIII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

Grzegorz Trzypcia
Korupin Anne

Ze strony kontrolowanej:

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Skarżysku-Kamiennym

mgr Paweł Berkowski

STARSZYSTA
mgr inż. Michał Jędrus

Kielce, dn. 20-08-2014 r.

DYREKTOR

Wydziału Polityki Społecznej

mgr Renata Murawska